

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

НАКАЗ

19.12. 2023

м. Ужгород

№ 99/01-04

Про уведення
в дію Положення

Керуючись Законом України «Про вищу освіту», Статутом Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», рішенням Вченої ради Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» протокол №11 від 18 грудня 2023 року.

НАКАЗУЮ:

1. Увести в дію Положення про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (додається).
2. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Ректор

Перший проректор

Начальник навчальної частини

Начальник юридичного відділу

Володимир СМОЛАНКА

Олександр СЛИВКА

Анатолій ШТИМАК

Василь ТИМЧАК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради ДВНЗ «УжНУ»

Протокол № 11 від 18.12. 2023 р.

Голова Вченої ради ДВНЗ «УжНУ»

проф. Володимир СМОЛАНКА

УВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ»

№ 99/01-04 від 19.12. 2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі
«Ужгородський національний університет» результатів навчання,
здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок визнання в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (далі – Положення), розроблено на основі Законів України «Про вищу освіту» та «Про освіту», Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 130 від 08.02.2023 р., інших нормативно-правових актів з питань вищої освіти, які регулюють освітню діяльність в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (далі – Університет).

1.2. Положення регламентує порядок та процедуру визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (далі – результати неформального та/або інформального навчання), здобувачами усіх рівнів вищої освіти Університету.

1.3. Основні терміни та їх визначення:

– **формальна освіта** – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти

визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою;

– **неформальна освіта** – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;

– **інформальна освіта (самоосвіта)** – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям;

– **кваліфікація** – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту;

– **кваліфікація освітня** – це визнана закладом вищої освіти та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом вищої освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей);

– **кваліфікація професійна** – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом вищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність;

– **компетентність** – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей;

– **результати навчання** – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів;

– **кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи** (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання.

2. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання

2.1. Результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх ступенів та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної, неформальної чи інформальної освіти.

2.2. Визнання Університетом результатів неформального та/або інформального навчання особи – це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбачених відповідною освітньою програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) відповідної освітньої програми.

2.3. Результати неформального та/або інформального навчання визнаються Університетом в порядку визначеному законодавством та цим Положенням.

2.4. Право на визнання результатів неформального та/або інформального навчання поширюється на здобувачів Університету усіх рівнів вищої освіти.

2.5. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові освітні компоненти освітньої програми, за виключенням атестації.

2.6. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання, як правило, дозволяється для освітніх компонентів, які починають вивчатися з другого семестру, щоб у випадку невизнання результатів навчання, здобувач зміг пройти підготовку з відповідних освітніх компонентів в повному обсязі.

2.7. Визнання та зарахування результатів неформального та/або інформального навчання здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач вищої освіти досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається.

2.8. Визнанню можуть підлягати результати неформального та/або інформального навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його складовим (окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (курсівій роботі, курсовому проєкту) тощо), які передбачені робочою програмою даного освітнього компонента.

2.9. У разі наявності в робочій програмі освітнього компонента рекомендацій науково-педагогічного працівника щодо можливості проходження визначеного онлайн курсу чи іншого елементу неформального навчання, додаткової процедури визнання результатів неформального навчання не потрібно. Поточний та підсумковий контроль з освітнього компонента

здійснюється викладачем відповідно до системи оцінювання результатів навчання в Університеті та політики освітнього компонента.

2.10. Не визнаються результати неформального та/або інформального навчання і не присвоюють кредити з освітніх компонентів, які не відповідають вимогам освітньої програми щодо формування запланованих результатів навчання та компетентностей.

2.11. У процесі визнання Університетом результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

2.12. Не підлягають визнанню результати навчання, визначені у професійних стандартах та/або стандартах, встановлених міжнародними конвенціями або договорами, стороною яких є Україна, для професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (для освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців відповідних професій), крім випадків, передбачених відповідними конвенціями або договорами.

2.13. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% відповідної освітньої програми. Для спеціальностей галузі знань 12 «Інформаційні технології» такий обсяг не може перевищувати 35% відповідної освітньої програми.

2.14. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання проводиться з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей здобувачів вищої освіти, в тому числі й осіб з особливими освітніми потребами, за необхідності – з використанням дистанційних технологій.

2.15. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання не веде до зменшення обсягу освітньої програми та наданих освітніх послуг і не може бути підставою зменшення загальної вартості освітніх послуг.

2.16. Університет забезпечує інформування здобувачів освіти та інших зацікавлених сторін щодо організації процедур визнання результатів неформального та/або інформального навчання через офіційний вебсайт Університету.

3. Порядок визнання та зарахування результатів неформального та/або інформального навчання

3.1. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання включає такі процедури:

- подання заяви здобувачем вищої освіти про визнання результатів неформального та/або інформального навчання (Додаток 1) та декларації про попереднє навчання (Додаток 2);
- формування керівником структурного підрозділу, у якому навчається здобувач, предметної комісії, яка визначає можливість визнання результатів навчання, форми та строки проведення оцінювання для визнання результатів неформального та/або інформального навчання;
- ідентифікація задекларованих у письмовій формі особою результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню;
- проведення оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання;
- прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні.

3.2. Здобувач вищої освіти звертається із заявою до керівника структурного підрозділу, у якому він навчається, про визнання результатів неформального та/або інформального навчання. До заяви долучаються декларація про попереднє навчання та додаткові документи (за наявності), які підтверджують наведену у декларації інформацію про попереднє навчання (освітня програма, сертифікат про проходження тренінгу/курсів, сертифікат про практику/стажування, свідоцтво, опис змісту та результатів інформального навчання тощо).

Якщо зазначені документи видані на іноземній мові, то здобувач вищої освіти подає переклади цих документів, нотаріально завірених в установленому порядку.

3.3. Заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувач вищої освіти подає не пізніше ніж за 30 днів до завершення семестру, який передусє семестру, у якому згідно з навчальним планом освітньої програми передбачено вивчення освітнього компонента, що пропонується до перезарахування.

3.4. На підставі заяви керівник структурного підрозділу, у якому навчається здобувач вищої освіти, своїм розпорядженням формує предметну комісію у складі 3-х осіб для визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

До складу предметної комісії входять:

- гарант освітньої програми (керівник робочої групи) та/або завідувач кафедри, за якою закріплений освітній компонент, запропонований для зарахування на основі визнання результатів неформального та/або інформального навчання;

- два науково-педагогічні працівники, серед яких принаймні один забезпечує викладання освітнього компонента, що пропонується до зарахування на основі визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

Робота предметної комісії здійснюється на засадах професійності, компетентності, неупередженості, дотримання принципів академічної доброчесності та етичних норм поведінки, створення доброзичливої психологічної обстановки для заявника. Члени предметної комісії не повинні мати конфлікту інтересів стосовно заявника.

3.5. Прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника здійснюється предметною комісією за підсумками їх оцінювання. Методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання заявника повинні забезпечувати оцінювання усіх змістових складових відповідних результатів навчання (змістову валідність).

3.6. Предметна комісія здійснює аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду та результатів неформального та/або інформального навчання заявника та перевірку наданої ним інформації.

Для підтвердження або уточнення необхідної інформації предметна комісія може направляти запити до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання. Відповіді зазначених суб'єктів приймаються до розгляду як додаткові документи (матеріали), які засвідчують наведену заявником інформацію.

3.7. Строк розгляду заяви та ухвалення рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої заявником інформації становить не більше десяти робочих днів. У випадку направлення запиту до зазначеного у декларації про попереднє навчання суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність, під час якої здобувались відповідні результати навчання, термін розгляду заяви про визнання може бути продовжений, про що предметна комісія інформує заявника.

3.8. На підставі інформації, що міститься у декларації про попереднє навчання та наданих документів, предметна комісія здійснює співставлення

результатів неформального та/або інформального навчання заявника з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою.

Співставлення задекларованих заявником результатів неформального та/або інформального навчання з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, включає їх аналіз і порівняння за змістом та рівнем складності.

3.9. У випадку невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, предметна комісія розглядає можливість визнання таких результатів навчання в рамках вибіркової складової освітньої програми, за якою навчається заявник. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню вищої освіти, на якому реалізується освітня програма.

3.10. За результатами співставлення результатів навчання предметна комісія може рекомендувати повне зарахування освітнього компонента, часткове зарахування результатів навчання з освітнього компонента або відмову у зарахуванні результатів неформального та/або інформального навчання.

3.11. Повне зарахування заявнику певного освітнього компонента рекомендують у випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку заявнику зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

3.12. Часткове зарахування рекомендують у тому випадку, коли за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом. У цьому випадку заявнику зараховуються окремі складові освітнього компонента (розділи, теми, індивідуальні завдання (курсова робота, курсовий проєкт) тощо).

3.13. Рішення предметної комісії про відмову у зарахуванні результатів неформального та/або інформального навчання приймається у випадку, якщо інформація, наведена у декларації про попереднє навчання та додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом неформального та/або інформального навчання, не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою

програмою, або наведена у декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання чи досвіду діяльності заявника не підтверджується. Предметна комісія повертає документи заявнику без подальшого розгляду із зазначенням підстав ухвалення такого рішення.

3.14. Заявник має право повторно подати заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання та декларацію, що містить уточнену інформацію, та додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

3.15. Оцінка з освітнього компонента (складових освітнього компонента), що пропонується для зарахування на основі визнання результатів неформального та/або інформального навчання, визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

3.16. Предметна комісія призначає підсумкове оцінювання у формі заліку або екзамену, відповідно до форми контролю, зазначеної у навчальному плані для освітнього компонента, запропонованого для повного зарахування на підставі визнання результатів неформального та/або інформального навчання. У разі часткового визнання результатів навчання з певного освітнього компонента, форми та методи оцінювання визначаються предметною комісією з урахуванням вимог робочої програми освітнього компонента.

3.17. Здобувача ознайомлюють з програмою освітнього компонента, переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання, критеріями та засобами оцінювання, правилами оскарження результатів оцінювання. Для підготовки до оцінювання здобувачу надається до 10 робочих днів для кожного освітнього компонента.

3.18. Якщо навчальним планом відповідної освітньої програми передбачено написання курсової роботи (курсowego проєкту) із запропонованого для зарахування освітнього компонента, то здобувачу надається до 20 робочих днів для написання цієї роботи (проєкту), при цьому, науково-педагогічний працівник, за яким закріплений цей освітній компонент, повинен ознайомити здобувача з переліком тем курсових робіт (курсowych проєктів) та надати необхідну консультативну допомогу.

3.19. За результатами оцінювання предметна комісія формує протокол, у якому міститься висновок про визнання/невизнання результатів неформального та/або інформального навчання та зарахування результатів навчання з певного освітнього компонента (повне або часткове), а також зазначає оцінку, яку здобувач отримав за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

Якщо здобувач вищої освіти за підсумками оцінювання отримав менше 60 балів (за 100-бальною шкалою), то результати неформального та/або інформального навчання вважаються невизнаними.

3.20. У випадку ухвалення рішення про повне зарахування освітнього компонента здобувача вищої освіти звільняють від вивчення зарахованого освітнього компонента у відповідному семестрі.

Науково-педагогічний працівник із числа членів предметної комісії, який забезпечує викладання освітнього компонента, що пропонується для зарахування на основі визнання результатів неформального та/або інформального навчання, вносить у додаткову відомість обліку успішності та залікову книжку (індивідуальний навчальний план) здобувача назву освітнього компонента, загальну кількість кредитів/годин та отриману здобувачем підсумкову оцінку. Представник деканату (відділу організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії) вносить у навчальну картку студента (в картку успішності здобувача освітнього ступеня доктора філософії) назву зарахованого освітнього компонента, загальну кількість годин/кредитів, підсумкову оцінку та вказує підставу щодо зарахування (номер і дату протоколу засідання предметної комісії).

3.21. Якщо предметна комісія приймає рішення про часткове визнання результатів навчання та зарахування окремих складових освітнього компонента, то результати оцінювання з неформальної та/або інформальної освіти в обов'язковому порядку враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки за результатами вивчення освітнього компонента.

3.22. Заява, декларація, протокол засідання предметної комісії та інші документи, на підставі яких відбулося повне або часткове визнання результатів навчання, долучаються до особової справи здобувача вищої освіти.

3.23. У разі прийняття рішення предметної комісії про невизнання результатів неформального та/або інформального навчання, здобувач вищої освіти має право звернутися з апеляцією до ректора Університету.

3.24. Відповідно до апеляції, ректор Університету видає наказ про створення апеляційної комісії, до якої входять: проректор, який скеровує діяльність структурного підрозділу, у якому навчається здобувач, керівник відповідного структурного підрозділу та науково-педагогічні працівники кафедри, які забезпечують викладання освітнього компонента, що пропонується для зарахування.

3.25. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення. Рішення апеляційної комісії

доводиться до відома здобувача вищої освіти в усній формі або, на вимогу здобувача, у письмовій.

4. Прикінцеві положення

4.1. Це Положення набуває чинності з моменту його затвердження Вченою радою Університету та уведення в дію наказом ректора Університету.

4.2. Зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою Університету у тому ж порядку, що й саме Положення.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

Олександр СЛИВКА

Начальник юридичного відділу

Василь ТИМЧАК

Начальник навчальної частини

Анатолій ШТИМАК

Декану факультету (директору
інституту)

(назва факультету/інституту)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Здобувача вищої освіти

_____ курсу (року навчання)

_____ освітнього рівня

спеціальності _____

(Прізвище, ім'я, по батькові здобувача)

ЗАЯВА

Прошу розглянути питання про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної (інформальної) освіти (*вказати потрібне*), щодо відповідності вимогам результатів навчання з освітнього компонента

(вказати назву освітнього компонента та обсяг у кредитах)

_____ освітньої програми

(вказати назву освітньої програми)

Для визнання результатів навчання додаю:

- декларацію про попереднє навчання;
- додаткові документи (*за наявності*), які підтверджують наведену у декларації інформацію.¹

Дата

Підпис здобувача

Ім'я Прізвище

¹ Для визнання результатів неформального навчання додаються документи, що підтверджують набуття відповідних результатів навчання: освітня програма, сертифікат про проходження тренінгу/курсів, сертифікат про практику/стажування, свідоцтво тощо.

ДЕКЛАРАЦІЯ про попереднє навчання

Прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти, що подає заяву на визнання результатів навчання.

Опис результатів навчання

Наводиться інформація про результати неформального та/або інформального навчання, щодо визнання яких подається заява.

Інформація про суб'єкта, що здійснював навчання

Наводиться інформація про суб'єкт, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявник отримав заявлені результати навчання. Для визнання результатів інформальної освіти заявник обґрунтовує, чому вважає за можливе визнання.

Інформація про попереднє навчання та досвід

Наводиться інформація про попереднє навчання та досвід діяльності, під час яких здобувалися результати неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди такого навчання та/або відповідної діяльності.

Перелік додаткових документів

За наявності, вказують перелік додаткових документів, що надаються для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання.

Дата

Підпис здобувача

Ім'я Прізвище